

PISA uuring

- OECD korraldatavas PISA uuringus hinnatakse 15-aastaste õpilaste teadmisi ja oskusi funktsionaalses lugemises, matemaatikas ja loodusteadustes.
- Uuring mõõdab, kuidas 15-aastased õpilased on võimelised õpitut igapäevaelus rakendama, üldistama ja seostama.
- Uuring toimub iga kolme aasta järel.
- Eesti osales neljandat korda.

PISA 2015 Eestis

- Uuringus osales 72 riiki, sealhulgas kõik arenenud tööstusriigid.
- Pool kõikidest Eesti 15-aastastest õpilastest ehk 5587 noort (2788 tüdrukut ning 2799 poissi) 206st koolist tegi PISA testi.
- 78% õpilastest sooritas testi eesti ja 22% õpilastest vene keeles.
- Test oli Eestis täies mahus elektrooniline. Uuringu peamiseks fookuseks olid loodusteadused.

Eesti tulemused 2015

- Tulemused on stabiilselt väga head kõikides valdkondades. Eesti põhiharidus on Euroopa tipus ning kuulub maailma parimate hulka.
- Väga head tulemused saavutatakse tagasihoidlikuma finantsressursi ja lühema õppimisajaga kui teistes OECD riikides.
- Suurenenud on tippsooritajate hulk kõikides hindamisvaldkondades ja lugemises on vähenenud nõrkade tulemustega noorte osakaal.
- Suurimaid edusamme on õpilased teinud funktsionaalses lugemises, kasvanud on just poiste lugemisoskus.

Loodusteadused

- Eesti õpilaste bioloogia, geograafia, füüsika ja keemia alased teadmised ning oskused on maailmas tippasemel.
- Eesti õpilased on Euroopas 1. ja maailmas Singapuri ja Jaapani järel 3. kohal keskmise tulemusega 534 punkti (OECD keskmine tulemus on 493).

- Varasemaga võrreldes on rohkem (13,5%) õpilasi ehk tippsooritajaid, kes suudavad lahendada keerukaid ja väga keerukaid ülesandeid (OECD riikides keskmiselt 8%).
- Üle 90% Eesti õpilastest omab vähemalt baastasemele vastavaid teadmisi kõigis loodusteaduslikes ainetes ehk bioloogias, geograafias, füüsikas ja keemias.
- Euroopa riikidest on Eestis kõige vähem õpilasi, kelle oskused olid alla baastaseme.
- Eesti tüdrukute ja poiste teadmistes loodusteadustes ei erine.

Matemaatika

- Eesti õpilaste matemaatikaalased teadmised on Euroopas Šveitsi järel 2. kohal (jagavad 1-2 kohta) ja maailmas 9. kohal keskmise tulemusega 520 punkti (OECD keskmine tulemus on 490).
- 14,2% Eesti õpilastest on matemaatikas tippsooritajad (OECD keskmine on 10,7%).
- Peaaegu 90%-l Eesti õpilastest on matemaatikas vähemalt baastasemele vastavad teadmised ja oskused, millega Eesti kuulub maailma tippriikide esiviisikusse.
- Eesti poiste ja tüdrukute matemaatikaalased teadmised ja oskused ei erine.

Lugemine

- Eesti õpilased on lugemisoskus on Euroopas riikide järjestuses 3. kohal Soome ja Iirimaa järel, maailmas 6. kohal keskmise tulemusega 519 punkti (OECD keskmine on 493).
- Eesti õpilaste tulemused on 2006. aastaga võrreldes oluliselt paranenud.
- Eesti tiptasemel lugejate osakaal on 2009. aastaga võrreldes 5% tõusnud ja madalama saavutustasemega õpilaste osakaal vähenenud. Sarnaste tendentsidega riike on väga vähe.
- Kui PISA 2012 uuringus oli poiste ja tüdrukute tulemuste erinevus 44 punkti, siis 2015. a on erinevus vaid 28 punkti. Sarnaselt teistele riikidele on kasvanud just poiste lugemisoskus.

Eesti õpilane

Sotsiaalmajanduslik taust

- Madala sotsiaalmajandusliku taustaga õpilastest 48% said loodusteadustes väga kõrged tulemused. Eesti on vastava tulemusega Euroopas 1. kohal ja maailmas 6. kohal.
- Eesti on kümne maailma tippriigi hulgas, kus kümnest madala sotsiaalmajandusliku taustaga õpilasest neli saavutasid väga häid tulemusi.
- Kodune taust mõjutab õpitulemust väga vähe, vaid 8% ulatuses.

Eesti õpilaste tulevikuplaanid ja vaba aeg

- IT-valdkond on Eesti 15-aastastele õpilaste hulgas OECD riikidest populaarseim, Eesti tippsooritajatest 12,5% soovib tulevikus selles valdkonnas töötada.
- Varasemast rohkem õpilasi omab ettekujutust oma tulevikuetimest. Kui 2006. aastal 26% õpilastest ei osanud vastata oma tulevikukarjääri kohta, siis 2015. aastal on nende õpilaste osakaal 15%.

- Kõige populaarsem tulevikuamet oli firma- või ärijuht, millele järgnesid IT-spetsialist, jurist või advokaat, arst, psühholoog, programmeerija ja kokk. Paljud noored nimetasid ka disaineri, muusiku, näitleja ja treeneri ametit.
- 43% Eesti õpilastest soovib omandada kõrgharidust ehk jõuda kas bakalaureuse, magistri või doktorikraadini. Üle viiendiku õpilastest loodab omandada rakenduskõrghariduse.
- Eesti õppekeelega koolide õpilased on rohkem orienteeritud akadeemilisele kõrgharidusele, vene õppekeelega koolide õpilaste seas on populaarseim rakenduskõrgharidus.
- Sport on õpilaste seas populaarne vaba aja veetmise viis. Vaid 5% õpilastest tunnistas, et nad ei tegele mõõduka ega intensiivse füüsilise tegevusega.

Eesti kool

- Võrreldes osalenud riikidega erinevad Eestis õpilaste tulemused kooliti vähe, vaid 16,8% ulatuses.
- Eesti õpilane kulutab nädalas keskmiselt 1527 minutit õppimisele koolis, mis on vähem kui enamikus OECD riikides.
- Eesti kool pakub õpilastele palju võimalusi osaleda erinevatel teadusvõistlustel, Eesti on vastava näitaja alusel maailmas 6. kohal.
- Eestis on maakoolides ja nõrgema sotsiaalmajandusliku taustaga koolides rohkem arvuteid kui linna- ja tugevama sotsiaalmajandusliku taustaga koolides.

Mis on Eesti hea hariduse taga?

Hea hariduse taga on eelkõige Eesti õpilane, õpetaja ja kool.

- Eestis väärtustatakse haridust kõrgelt ning põhiharidus on olnud väga tugev juba aastakümneid. Rahvusvahelise täiskasvanute oskuste uuringu PIAAC järgi on ka Eesti 50-60-aastaste põhiharidusega täiskasvanute oskused OECD riikide võrdluses tipptasemel.
- Eesti haridussüsteem lähtub võrdsuse ja ühtluskooli (*comprehensive school*) põhimõttest. Lapsi ei valita akadeemiliste võimete alusel ega selekteerita tulemuste alusel. Kooli ülesanne on tagada igaühele parimad õpivõimalused hoolimata perekonna elukohast või sissetulekust. Väga palju tähelepanu pööratakse hariduslike erivajadustega lastele.
- Eesti koolil ja õpetajal on suur autonoomia. Samal ajal toimib nii kooli kui ka riigi tasandil tulemuslikkuse seire. Riigi tasandil on õppekavas kokku lepitud, millised tulemused peab õpilane saavutama. Eesmärgini jõudmine on professionaalse õpetaja otsustada.
- Haridus on nii valitsuse kui ka omavalitsuste prioriteet. Hoolimata majanduskriisist tõstis Eesti aastatel 2005-2012 hariduskulutusi õpilase kohta 30%. Eesti õpetajate palk on viimase viie aasta jooksul tõusnud 40%.